

Een krachtig vijfde dorp

CDA Zuidplas

Fractievisie

**KRACHTIGE
DORPEN**

Een krachtig vijfde dorp

Het besluit om over te gaan tot de bouw van een vijfde dorp ligt achter ons. Het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder was de eerste bouwsteen. Op het moment van schrijven, mei 2023, is het uitzicht in het Middengebied nog weids. Het is moeilijk voor te stellen dat hier echt een nieuw dorp gaat komen.

Als CDA fractie voelen wij ons verantwoordelijk voor de toekomstige inwoners die een thuis in het vijfde dorp gaan zoeken. Wij voelen ons ook verantwoordelijk voor de huidige inwoners, voor de natuur en voor de leefomgeving. De besluiten die wij samen moeten nemen zullen een grote impact hebben. Dit is een plan voor de lange termijn, over raadsperiodes heen. Dat is de reden dat wij nu vooruit willen kijken en helder en scherp willen formuleren waar wij voor staan en wat wij willen bereiken. Dit is onze visie op het nieuwe dorp.

Namens de CDA Zuidplas fractie 2022-2026,

Pien Meppelink

Mark den Hollander

Harmen van Norel

Benno de Ruiter

Een dorp met een ziel

Niet tegen elke prijs

Een veilig dorp

Harmonie met het
landschap

Bereikbaarheid

Geen parkeer frustratie

Dorpse bouwstijl

Eigen voorzieningen

Duurzaamheid

Harmonie met elkaar

Een dorp met een ziel

Basisvoorzieningen, een dorpshart en een historische kern; het zijn vanzelfsprekendheden in de bestaande dorpen, maar in een nieuw dorp is dat geen vanzelfsprekendheid. Toch zijn dit elementen die het een dorp moeten maken en waar extra aandacht aan gegeven moet worden. In het masterplan is het een en ander gezegd over het dorps karakter. Voor ons is het van groot belang om te kijken naar de verbondenheid en gemeenschapszin. Het dorp moet een eigen identiteit krijgen en is meer dan een verzameling stenen. De nieuwe inwoners, vooral in de eerste fase, zullen het dorp tot leven brengen. In deze ontwikkeling hebben wij het niet over het Middengebied maar over het vijfde dorp, want dat is wat er moet komen.

Toekomstige inwoners zullen gezamenlijk de cultuur gaan vormen. In gebouwen met een maatschappelijke functie, zoals scholen, moet net als in de bestaande dorpen ruimte zijn voor maatschappelijke initiatieven. Maar ook een (overdekt) plein van voldoende omvang in het centrumgebied kan al een podium bieden voor tal van maatschappelijke- en culturele activiteiten. Een dorps huis zou een van de eerste prioriteiten moeten zijn: dit is de eerste kennismaking met het vijfde dorp voor haar nieuwe inwoners. Op het dorpsplein kan een versmarkt gehouden worden en is er ruimte voor horecagelegenheden. Wij hopen dat dit een beeld schetst waar menig inwoner van Zuidplas enthousiast van wordt, want misschien is dat wel de belangrijkste maatstaf voor succes: zouden inwoners van onze huidige dorpen er willen wonen? Met het oog op de verbondenheid met de huidige dorpen moeten inwoners uit Zuidplas waar mogelijk een voorkeurspositie krijgen bij de toewijzing van woningen.

Leefbaarheid en saamhorigheid in wijken zorgen dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving, het voorkomt verval en zorgt dat mensen naar elkaar omzien. Je hebt geen geschreven regels nodig omdat er ongeschreven regels zijn dat je rekening met elkaar houdt.

“misschien is dat wel de belangrijkste maatstaf voor succes: zouden inwoners van onze huidige dorpen er willen wonen?”

Niet tegen elke prijs

Wij zullen te maken krijgen met financiële tegenvallers, crisissen tegenkomen en met tegenslagen te maken krijgen die wij nu niet kunnen voorzien. Ambities mogen bijgesteld worden en het ontwikkeltempo zal aangepast moeten worden op het moment dat er ontwikkelingen in de markt zijn.

Wij moeten elkaar geregeld de vraag stellen of wij op de goede weg zijn, of wij nog in control zijn en of er geen dingen over het hoofd gezien worden. De keuze om zelf de regie te pakken als gemeente Zuidplas steunen wij. Daarbij is het goed om de ontwikkeling transparant en in samenspraak met andere partijen te doen, waarbij partners ook aangesproken mogen worden op hun verantwoordelijkheid, inzet en investering.

Als het gaat om het doen van concessies zijn er vier elementen waar wij extra kritisch op zullen zijn. De **leefbaarheid en het dorpse karakter** (1), **de algehele veiligheid** (2), **bereikbaarheid** (3) en de **impact op de huidige dorpen** (4). Wij zijn bereid om concessies te doen, maar op deze vlakken is de ruimte beperkt. Dit mag geen bravourestuk of prestigeproject worden dat koste wat kost door moet gaan.

Harmen van Norel

Een veilig gevoel

De afdeling veiligheid moet meegroeien met het inwonersaantal. Er moet op tijd geanticipeerd worden met het toewijzen van extra wijkagenten. Door bij de herverdeling van wijkagenten rekening te houden met de groei in inwonersaantallen voorkom je dat je achter de feiten aanloopt. Door in te zetten op het dorpse karakter zorg je voor sociale veiligheid.

Harmonie met het landschap

Rekening houdend met de historie van het gebied en een klimaatadaptieve invulling moet water een prominente plek krijgen. Door de omgeving groen en waterrijk te houden krijgt het dorp een uniek en aantrekkelijk karakter. Daarbij past voldoende capaciteit voor waterberging die ook voor recreatie en drijvende woonvormen ingezet kan worden.

Met het oog op de harmonie met het landschap is het goed de tuinen groen te houden, door bijvoorbeeld te stimuleren de verstening van tuinen tegen te gaan.

Bereikbaar

Bereikbaarheid van het nieuwe dorp, maar ook het vastlopen van de verbindingswegen naar de huidige dorpen is een grote zorg. Zeker de N219 en ontsluitingen rond de Moordrechtboog lopen nu al vol. Wij zouden graag willen geloven dat nieuwe inwoners kiezen voor alternatieven voor de auto, maar hebben te weinig onderbouwing en zien te weinig succesvolle praktijkvoorbeelden om hierop te kunnen vertrouwen. Een heilige graal is er niet, maar wat bij kan dragen aan de bereikbaarheid:

- Een optimale ontsluiting door fietspaden;
- Inzet voor realisatie van volwaardig OV, met een treinstation;
- Meer druk op Rotterdam om Nesselande niet via Zuidplas te ontsluiten;
- De beschikbaarheid van deelmobiliteit;
- Blijven zoeken naar nieuwe mobiliteitsconcepten.

Om vertrouwen te krijgen in alternatieve vormen van mobiliteit en daarmee een afnemend autobezit, zou het verstandig zijn om zo snel mogelijk in de huidige dorpen te beginnen. Het verleiden van mensen om andere vervoersmiddelen te gebruiken is mooi zolang het niet gedwongen is. We zijn niet van de betutteling, laat mensen zelf een keuze maken.

Geen parkeer frustratie

Goede alternatieven voor de auto kunnen leiden tot lager autobezit en daardoor is een lagere parkeernorm mogelijk. Die volgorde is van belang: eerst vertrouwen in goede alternatieven voor de auto, daarna een lage parkeernorm. Als er te weinig parkeerplaatsen zijn heeft dit direct effect op de leefbaarheid en het woongenot. Ons uitgangspunt is daarom om op basis van de huidige nota parkeernormen zone B te kiezen (daarmee vergelijkbaar aan huidige dorpen). Als parkeerplaatsen overbodig blijken, kunnen deze worden omgezet in groen. Wat betreft betaald parkeren is ons uitgangspunt dat dit niet passend is bij een dorp.

Pien Meppelink

“Als er te weinig parkeerplaatsen zijn heeft dit direct effect op de leefbaarheid en het woongenot.”

Dorpse bouwstijl

Wij maken ons al langer hard voor meer woningen voor starters en senioren. Voor een dorp is het echter cruciaal om een gemêleerd woningbouwprogramma te realiseren. In het vijfde dorp moeten alle leeftijden en alle samenstellingen van huishoudens een huis en thuis kunnen vinden. Er kan in de programmering in verschillende fases zeker rekening gehouden worden met woningbehoefte die op dat moment het meest urgent is.

Wij zetten niet in op prestigieuze ontwerpen en architecten die los gaan met concepten die de sfeer en leefbaarheid niet ten goede komen. Een kleinschalige bouwopzet en klassieke stijl, niet welstandsvrij, komen het dorpse gevoel ten goede.

Eigen voorzieningen

Om een gemeenschap te creëren moeten er bij de oplevering van de eerste woningen voorzieningen zijn om dit mogelijk te maken. Een plek van waaruit men elkaar kan treffen en activiteiten kan ondernemen is daarmee prioriteit. Het zou goed zijn dat er vooruit wordt gedacht zodat het voorzieningenniveau gelijk oploopt met de bouw van woningen. Daarbij hoeft er niet direct geanticipeerd te worden op de volle omvang. Als het gaat om voorzieningen als een dorps huis, bibliotheek, kerkelijk centrum gebouw, scholen, medisch centrum of plek voor jongeren(werkers) past in eerste instantie kleinschaligheid. Een dorpskern is mooi en draagt bij aan het dorpse gevoel, maar voor de beoogde omvang van 8.000 woningen zullen er ook op andere plekken voorzieningen moeten komen, hier moet vanaf de start een visie op zijn.

Wat betreft de sportfaciliteiten is het goed om in te zetten op aanvullende faciliteiten ten opzichte van de huidige dorpen waardoor het aanbod voor alle inwoners wordt vergroot. Denk bijvoorbeeld aan rugby, fietscrossbaan of atletiek.

Duurzaam

Wij bouwen energieneutraal en blijven ons aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. Ook hier geldt: geen mega plannen, maar doen wat nu nodig is, stappen blijven zetten en ruimte houden om te kunnen anticiperen op innovaties. Bij te nemen besluiten is de impact op de omgeving onze belangrijkste factor in de afweging. De bouw van het dorp gaat ten koste van het groen, wij vinden dat Zuidplas daarom niet meer groen dan strikt noodzakelijk op moeten offeren voor energielandschappen.

In dit visiestuk hebben wij kort en bondig neergezet wat onze uitgangspunten zijn voor het nieuwe vijfde dorp. Het geeft een beeld van de prioriteiten en denkrichting, waarbij wij ons beseffen dat het verre van volledig is. Als aanvulling daarop kunnen wij altijd terugvallen op onze CDA kernwaarden. Met een open en constructieve houding zien wij de komende fases tegemoet.

Wat hierbij zeker benadrukt moet worden is dat er oog moet zijn voor de mensen die er nu wonen, soms generaties lang, en hun leven en ondernemingen hebben opgebouwd. Door ze te betrekken en mee te laten denken wordt niet alleen recht gedaan aan hun situatie, het kan de planvorming zeker verbeteren. Uiteindelijk zijn zij de eerste echte inwoners van het vijfde dorp.

Iedereen doet mee

Inwoners, buurten, sportclubs, scholen, geloofsgemeenschappen, bedrijven, verenigingen en stichtingen: ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan onze samenleving. Er mag geen sprake zijn van betutteling, de gemeente geeft hen de ruimte en het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. Deze gespreide verantwoordelijkheid zorgt voor een maatschappij waarin mensen zich betrokken en verbonden voelen en elkaar ondersteunen. Wij zijn trots op de vele actieve leden, enthousiaste vrijwilligers, mooie initiatieven en maatschappelijk betrokken ondernemers die Zuidplas rijk is.

Voor ons begint het in de politiek bij het erkennen en waarderen van deze maatschappelijke initiatieven.

Betrouwbare overheid

Wij komen op voor de belangen van inwoners; inwoners moeten de gemeente kunnen bereiken en vertrouwen. Om dit vertrouwen te krijgen moet de gemeente, of het nu gaat om de burgemeester, wethouder of raadsleden, zichtbaar zijn en integer handelen. Als inwoner van Zuidplas moet je erop kunnen vertrouwen dat de gemeente transparant is en afspraken nakomt.

Vrijheid, veiligheid en rechtsgelijkheid voor inwoners zijn belangrijk. De overheid moet deze waarden beschermen en onrecht bestrijden.

Onderlinge betrokkenheid

Solidariteit in onze dorpen is een groot goed. Wij leven niet alleen voor onszelf, maar zijn pas mens door met elkaar te leven. Ook hier zijn er geweldige maatschappelijke initiatieven die opkomen voor gezinnen die dreigen tussen wal en schip raken. De gemeente heeft hier ook een rol, ze zorgt voor de basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er gezondheidszorg, onderwijs en inkomen.

Alleen loop je harder, samen kom je verder.

Leefbaarheid voor nu en later

Wij willen onze dorpen goed overdragen aan de volgende generaties, dat is waar het bij rentmeesterschap om draait. Dat betekent dat er nagedacht moet worden over de lange termijn impact van beslissingen die wij nu nemen. Daarbij kan je denken aan natuur en milieu, maar ook beslissingen op het gebied van cultuur, sport en zorg zijn van invloed op de leefbaarheid van onze dorpen. Om een betere samenleving achter te laten zijn creativiteit en innovatie nodig.